

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/306/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515204673
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1515204673.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Y. X., nar. XX.XX.XXXX a F. X., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matka - P. W. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W., U. XX, zastúpená: Niku & partners, s.r.o., so sídlom Prokopa Veľkého 51, Bratislava, a otec - P. S. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. Y. XX, XXX XX W., zastúpený: JUDr. Helenou Hynkovou, advokátkou, so sídlom Radničné nám. 7/B, 821 05 Bratislava, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, so sídlom Vajnorská 47, Bratislava, na návrh otca na zrušenie zákazu styku, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava V, č.k. 20P/55/2015-183 zo dňa 27.04.2017, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 20P/55/2015-183 zo dňa 27.04.2017 zamietol návrh otca, ktorým žiadal o zrušenie zákazu styku s maloletými deťmi Y., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 25 ods. 3, § 26 Zákona o rodine a § 217 ods. 1 veta prvá C.s.p.. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že na strane otca sa od pôvodného rozhodnutia súdu podstatným spôsobom okolnosti nezmenili. Otec žiadnu takúto zmenu nepreukázal a žiadna takáto zmena zistená nebola. Na návrh otca, preveroval vzťah detí k otcovi a v súlade s ust. § 38 ods.1, 2 C.m.p. zisťoval ich názor. Konštatoval, že obe deti sa k veci vyjadriť nechceli, maloletá F. otca nechce vidieť a viac o tom hovoriť nechce a jej sestra Y. nechcela povedať, ani či by tatina chcela vidieť alebo nie, je jej to nepríjemné. Prihliadal na článok 12 Dohovoru o právach dieťaťa a právo každého dieťaťa slobodne vyjadriť svoj názor na všetky záležitosti, ktoré sa ho týkajú a právo dieťaťa neuplatňovať toto svoje právo. Mal za to, že pre dieťa je možnosť vyjadriť svoj názor možnosťou, no nie povinnosťou. „Slobodne“ znamená, že dieťa môže vyjadriť názor bez tlaku a môže sa rozhodnúť, či si praje alebo nepraje toto právo byť vypočuté, uplatniť. Konštatoval, že zvukový záznam zo zisťovania názoru maloletých detí nebol otcovi poskytnutý s poukazom na článok 16 Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého žiadne dieťa nesmie byť vystavené svojvoľnému zasahovaniu do svojho súkromného života, rodiny, domova alebo korešpondencie ani nezákonným útokom na svoju česť a povesť. Dieťa má právo na zákonnú ochranu proti takýmto zásahom alebo útokom. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že názor maloletých detí bol presvedčivý a nespochybniteľný, obe deti sa jednoznačne vyjadrili, vedia vo svojom veku, čo presne chcú, a to aj vo vzťahu k rodičom. Pri pohovore bolo zjavné, že matka im

nenaznačila, čo majú povedať. Na názor oboch detí pri rozhodovaní prihliadol aj z povinnosti chrániť záujmy maloletých detí i na úkor ich rodičov. Rovnako dospel k záveru, že v danom prípade žiaden styk otca a teda ani len asistovaný styk nie je v prospech a v záujme detí, lebo by sa ním obnovili negatívne zážitky zo spolužitia s otcom. Konštatoval, že otcovi chýba sebareflexia, náhľad na konanie, ktorého sa dopustil, svoju vinu neprijal, vinníka hľadá v niekom inom, seba stavia do pozície obeť. Mal za to, že preukázateľne nedošlo k zmene pomerov na strane otca, ktorý naďalej predstavuje hrozbu pre maloleté deti. O trovách konania rozhodol podľa § 52 C.m.p..

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal otec odvolanie prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Namietal, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré boli uplatnené a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že zmenu pomerov v súvislosti s rozhodnutím o zákaze styku s deťmi preukázal. Dal do pozornosti, že žije na slobode, s matkou a bratom, s deťmi trvale nežijú v spoločnej domácnosti, dôsledne dodržiava zákaz styku a podrobil sa odbornému vyšetreniu u Dr. Mgr. T. O., ktorý mu na jeho žiadosť v súvislosti s predmetným konaním spracoval znalecký posudok, v zmysle ktorého nielen nevylučuje jeho rodičovskú spôsobilosť na styk s deťmi, ale naopak styk s deťmi podporil. Poukázal na to, že Dr. Mgr. O. vyjadril stanovisko k dlhodobej psychoterapeutickej intervencii tak, že „táto je príspevkom k rozvoju osobnosti a k jej zmenám, ktoré v kontexte posudzovaného prípadu zabezpečia primeranejšiu kapacitu pre zvládanie situácií, zlepšenie diferenciacnej schopnosti pre rozpoznávanie a predchádzanie situáciám, kde by ďalšie emočné angažovanie sa stávalo rizikovým vo vzťahu k nadlimitnej záťaži, ako aj zvýšenie sociálnych zručností, ktoré by znižovali záťaž na kapacitu zdrojov vyšetřovaného. Dôvody vo vzťahu k matke, rozvodom manželstva a reálnou izoláciou od nej, pominuli, a vzhľadom na rezignáciu vyšetřovaného na angažovanie sa vo vzťahu k nej, je pravdepodobné, že riziko konfliktov je minimálne. Potreba absolvovania dlhodobej psychoterapie u vyšetřovaného ostáva v zmysle predchádzajúceho posudku, pričom táto nijakým spôsobom nie je limitujúca ani určujúca vo vzťahu k styku s deťmi. Samotný styk s deťmi je pozitívnym prvkom v psychoterapeutickom procese. Odporúča zahájiť styk s deťmi v rozsahu určenom súdom pri súčasnom zaviazaní vyšetřovaného k zahájeniu psychoterapie. Izoláciu detí od otca považuje za kontraproduktívnu a odporučil postupné nadviazanie kontaktu s deťmi formou kratších stretnutí.“. Podľa názoru otca, zo znaleckého posudku č. 16/2010 vypracovaného v pôvodnom konaní Dr. Mgr. O. nevyplýva, že ho možno považovať za asociálneho jedinca s agresívnymi sklonmi, ale je potrebné dosiahnuť zmenu stavu v rodine, pre ochranu zdravého psychického vývoja detí. Úplný zákaz styku s deťmi považoval za nezmyselný, keďže rozvodom manželstva odpadol zdroj konfliktov. Zdôraznil, že žiadnym rozhodnutím mu nebolo nariadené podrobiť sa psychoterapeutickej liečbe, nie je pre spoločnosť alebo pre rodinu nebezpečný, preto považoval preukázanie zmeny pomerov pre styk s deťmi s tým, že preukáže zmenu

svojej osobnosti, za nedôvodné. Dal do pozornosti druhý znalecký posudok Dr. O. č.97/2015 vyhotovený na základe jeho vyšetřenia a skutočnosť, že pre styk s maloletými deťmi nie je psychoterapeutická terapia nevyhnutná. Nesúhlasil s postupom súdu prvej inštancie, ktorý zamietol návrh na výsluch svedka Dr. Mgr. O.. Namietal, že súd pri rozhodovaní vychádzal zo znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní a pre potreby konania o úprave styku otca s deťmi je nepoužiteľný. K záverom trestného konania sa vyjadril tak, že prijíma svoju zodpovednosť za celú situáciu, ale namieta tvrdenia matky a jej právneho zástupcu, ktoré sú nepravdivé. Vytvorený psychický tlak na neho, aby sa priznal k trestným činom považoval neakceptovateľný. Poukázal na to, že na súde sa vyjadril, že chce byť dobrým otcom a pre deti by urobil všetko, minulosťou by ich nezaťažoval. Zdôraznil, že v čase opustenia spoločnej domácnosti mali deti jeden a štyri roky, v súčasnosti je situácia, vzhľadom na ich vek, úplne iná, malo by sa teda jednať o stretnutia v krátkom čase, keďže deti vedia reagovať na neprimerané obmedzenie, resp. ich obrana by mohla byť aj odmietnutím styku v prípade, že by sa cítili nepríjemne. Poukázal na to, že skutok, pre ktorý bol odsúdený je založený na tvrdeniach matky. Poukázal na výpoveď súdnej znalkyne PhDr. P. E., ktorej sa matka pri spracovaní posudku vyjadrila, že manžel má deti veľmi rád a oni jeho, ktoré tvrdenie je v rozpore so závermi o tom, že boli traumatizované a majú na neho negatívne spomienky, preto nie je možné otvárať stigmy. Dal do pozornosti, že pohovor s maloletými deťmi mu bol poskytnutý formou zápisnice, verifikácia obsahu zápisnice vypočutím nahrávky mu nebola umožnená. Za neprimeranú považoval reakciu detí na odovzdanie nahrávky, výpoveď maloletých považoval za ovplyvnenú a naučenú. Rovnako mal za to, že odmietnutie vykonania znaleckého posudku v konaní bolo tendenčné, keďže vychádzal len z tvrdení matky, ktorá má na výsledku sporu záujem a vzhľadom na jej odbornosť aj schopnosť na manipuláciu s vedomým deťmi. Vyslovil pochybnosť o tom, či názory detí boli

slobodné a vlastné. Spochybnil tvrdenia matky o jeho zadržaní. Za nepravdivé považoval tvrdenie, že matku ohrozoval zbraňou pri zásahu príslušníkov polície z dôvodu, že pokojne odovzdal svoju športovú zbraň, ktorá nemala odpílenú hlaveň a s hliadkou pokojne odišiel, o čom svedčí aj záznam. Uviedol, že deti neboli prítomné a netušili, kam a prečo odchádza. Za nepravdivé považoval tvrdenia matky o alkoholizme jeho matky a zároveň potvrdil, že jeho matka v minulosti podstúpila protialkoholické liečenie a dlhodobo úspešne abstínuje pod odborným dohľadom, s vnúčatami mala výborný vzťah. Pokiaľ mu súd vyčíta, že iba formálne oľutoval spáchanie trestného činu, poukázal na to, že už za trvania manželstva mal snahu riešiť konflikty s odbornou pomocou. Uviedol, že matka, psychologička, mala rozpoznať jeho obsedantné úchytky a poskytnúť mu odbornú pomoc a kvalifikovane riešiť rodinnú situáciu, vec nezvládla a podala návrh na rozvod a trestné oznámenie. Mal za to, že tvrdená psychická ujma detí je len odvodená z ujmy matky, nejednalo sa v danej veci o agresívne fyzické správanie, ale o matkou tvrdené psychické násilie vyplývajúce z obmedzení. Považoval za nepravdepodobné, aby deti vo veku jeden a štyri roky, vnímali takéto násilie ako vlastnú ujmu nadobudnutú počas spoluzitia rodičov. Vyslovil názor, že následná ujma mohla deťom vzniknúť na základe informácií matky. Poukázal na to, že v čase pôvodného rozhodnutia súdu o zákaze styku s deťmi bol právoplatne odsúdený, nachádzal sa vo výkone trestu odňatia slobody, teda v prostredí, ktoré súd neakceptoval ako vhodné na realizáciu styku s deťmi. V súvislosti s odsúdením mu nebola nariadená žiadna psychoterapeutická liečba. Odporúčania znalca Dr. O. malo jasný charakter a súviselo s jeho resocializáciou v spoločnosti. Nebola u neho zistená žiadna porucha jeho osobnosti, ktorá by vyvoláva nebezpečie pre okolie a bola by dôvodom pre krátkodobý styk s deťmi. V hodnotovom systéme jeho osobnosti je rodina prvoradá a žiadna hrozba deťom z jeho strany nehrozí, čo potvrdzuje ja vyjadrenie znalca Dr. Mgr. O. v jeho záveroch z roku 2015. Zdôraznil, že odporúčanie znalca pre psychoterapiu bolo dané pre odstránenie problémov funkčnosti rodiny v rámci spoločného spoluzitia s matkou detí, pričom rozvodom manželstva sa situácia zmenila. Poukázal na Dohovor o právach dieťaťa čl. 12 a čl. 16, právo detí vyjadriť slobodne svoj názor. Názor detí v danom konaní spochybnil a prítomnosť matky pri pohovore s deťmi považoval za neprípustnú a neakceptovateľnú. Mal za to, že rozhodnutím súdu bol vytesnený zo života detí, bolo mu odňaté právo na styk s deťmi akýmkoľvek spôsobom. Uviedol, že z výsluchu odporkyne, svedkov a znalcov vyplýva, že otec fixovaný na rodinu a deti, snažil sa vytvoriť im čo najlepšie podmienky pre ich rozvoj, čomu boli poriadene podmienky v byte a organizácia chodu domácnosti. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu na konanie za účelom nariadenia znaleckého dokazovania a posúdenia možnosti obnoviť styk otca s maloletými deťmi.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny, súladný so zákonom a najmä v najlepšom záujme pre maloleté deti. Mala za to, že otec v konaní nepreukázal žiadnu zmenu, ani zmenu svojich postojov, keďže svoje správanie nezmenil, neabsolvoval odporúčanú reštrukturalizáciu osobnosti a svoje záujmy uprednostňuje pred záujmami maloletých detí. Poukázala na to, že otec následkom svojho konania bol odsúdený trestným súdom a zo svojej situácie obviňuje matku a súdy. Neuvedomuje si svoje konanie, ani jeho dôsledky a psychické utrpenie, ktoré spôsobil jej a maloletým deťom, svoju vinu neprijal, naopak stavia sa do role obeť. Náhľad na svoje konanie nedosiahol ani po výkone trestu odňatia slobody, jeho prejav a vystúpenie vzbudzujú naďalej reálne obavy o bezpečnosť a zdravý psychosociálny vývin maloletých detí. Otec sa stavia do pozície obeť, avšak obeťami sú bez akýchkoľvek pochybností maloleté deti a matka. Dala do pozornosti, že v konaní otec prízvukoval, že má v pláne svojim deťom púšťať zvukové záznamy z pojednávaní, aby sa dozvedeli pravdu, „čo je zač ich matka“. Poukázala na vyjadrenia otca v konaní, jeho hmlisté a zavádzajúce odpovede, nevie presne kde pracuje, pracuje na utajovaných skutočnostiach, nemôže to prezradiť. Otec nehľadá možnosť zmeny u seba, žiada iba vyšetriť deti. Uviedla, že obidve deti sú spokojné, emocionálne kompenzované, výborne prosperujú, dosahujú vynikajúce školské a mimoškolské výsledkami, je nevyhnutné zabrániť rušeniu ich rovnováhy. Obidve deti sú emocionálne krehké, potrebujú oporu, správne vedenie a pomoc. Ich citové väzby k otcovi nie sú žiadne. Za významné považovala tvrdenie otca o tom, že bol odsúdený len na základe tvrdení matky. Rovnako patologicky vyznieva podľa jej názoru tvrdenie, že deti boli oboznámené s predloženou žiadosťou o poskytnutie nahrávky z ich vypočutia súdom pred výsluchom. Zdôraznila, že maloleté deti nikdy negatívne voči otcovi nesýtala a nevyjadrovala sa o ňom negatívne. Jej vyjadrenia sú vo vzťahu k otcovi neutrálne, deťom pomáha vyrovnáť sa so situáciou, začleniť do života medzi rovesníkmi, nadväzovať primerané medziľudské vzťahy. Uviedla, že deti majú z otca strach aj po rokoch a stretávanie s ním odmietajú, nechýba im a nechcú ho ani vidieť, čo uviedli aj pred súdom. Poukázala na to, že otec nepreukázal zmenu pomerov, ani zmenu svojho správania, od prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody sa nezamestnal, od januára 2017 si prestal plniť vyživovaciu povinnosť, bola nútená podať na neho trestné oznámenie. Nariadenie znaleckého dokazovania považovala za nadbytočné,

vzhľadom na zisťovaný názor detí. Mala za to, že aktuálne nie je vhodný žiadny styk detí s otcom, ani asistovaný. Podľa jej názoru, otec nepreukázal snahu sa zmeniť, ľudsky posunúť, vinu hľadá aj po siedmych rokoch od dramatických udalostí v nej, snaží sa sám vykresliť ako obeť, spochybňuje existujúce rozsudky. Nesúhlasila s tvrdením otca, že nie je v spoločnej domácnosti s matkou a deťmi a nedôjde ku konfliktným a opätovným ohrozujúcim situáciám, keďže deti v období puberty môžu vyvolávať konflikty, odvrátať, trvať na svojom názore, otec nedokáže tieto situácie adekvátne riešiť, rieši ich agresívne a život ohrozujúco. Dala do pozornosti, že otec nedokázal vytvoriť ani vhodné podmienky pre stretávanie sa s deťmi, keďže žije v domácnosti s matkou, abstínujúcou alkoholičkou, ktorá požíva alkoholické nápoje aj po preliečení. Snažila sa o kontakt detí s matkou otca a jeho bratom aj počas výkonu trestu otca, avšak stará matka opakovane prišla na stretnutie pod vplyvom alkoholu, svojim správaním deti desila, brat otca sa o deti nezaujímal. Poukázala na pôvodný znalecký posudok Dr. Mgr. O., klinického psychológa, z ktorého je zrejmé, že otec potrebuje dlhodobú psychoterapiu u kvalifikovaného psychoterapeuta pre dosiahnutie takej miery reštrukturalizácie osobnosti, aby sa minimalizovalo riziko dekompenzácie poruchy osobnosti v takom rozsahu, ako nastalo v rodine v minulosti. Znalec nevyklučuje možnosť opakovania agresívneho správania otca, rovnako ani možnosť opätovného skratového konania pod tlakom silných emócií v dôsledku frustrácie potrieb. Miera vôľovej agresivity a jej vonkajších prejavov sa javí ako nepostačujúca. Mala za to, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď vo veci nenariadil znalecké dokazovanie a správne vyhodnotil listinný dôkaz ako právne irelevantný, keď z ním vykonaného dokazovania zistil podrobnosti, za ktorých bol znalecký posudok vypracovaný (na objednávku právnej zástupkyne otca) a ktorý nereflektuje aktuálny psychický stav otca.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Zástupca Okresnej prokuratúry Bratislava V vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť, s jeho odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil. Konštatoval, že v odvolaní otca neboli uvedené žiadne nové relevantné skutočnosti v porovnaní s tými, ktoré predložil už v samotnom konaní. Poukázal na prioritný záujem maloletých detí uprednostňovaný v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti, zabezpečenie ich zdravého psychického a fyzického vývinu, zabezpečenia riadnej výchovy. Mal za to, že momentálnu snahu otca o reparáciu vzťahu s maloletými deťmi násilným vynucovaním styku aj napriek tomu, že o to maloleté deti podľa svojich vyjadrení, nejavia záujem, nie je možné považovať za súladnú s najlepším záujmom detí, pretože akékoľvek autoritatívne nútenie dieťaťa (v rámci výkonu rozhodnutia) môže spôsobiť ešte väčšie zhoršenie odmietavého vzťahu maloletých k otcovi. Konštatoval, že k vydaniu rozhodnutia o zákaz styku s maloletými deťmi došlo na základe vážnych skutkových okolností a toto rozhodnutie nevyplývalo z právnych a skutkových okolností, ktoré boli svojvoľné alebo neudržateľné. Vzhľadom na vek detí a zažitý traumatizujúci zážitok, je logické, že na prekonanie týchto spomienok je u nich potrebné nielen dlhšie časové obdobie, ale aj také správanie otca, ktoré postupne z nich vzbudí presvedčenie o jeho náprave a vytvorí predpoklady, na to, aby sa ich vzájomný vzťah opäť začal rozvíjať. V prípade, ak otec prejavuje skutočný záujem o deti, hlavne on musí prijať potrebné opatrenia na to, aby deti voči nemu začali pociťovať náklonnosť a dôveru v jeho konanie, čo v tomto prípade nebolo splnené. Táto skutočnosť, vyplýva aj z tvrdení otca, ktorý sa snaží svoje predchádzajúceho protiprávneho konanie bagatelizovať, prevažnú časť viny hádže hlavne na plecia matky a dokonca útočí aj na svoje dcéry, keďže poukazuje na ich ovplyvňovanie matkou. Poukázal na to, že z tvrdení otca nevyplýva sebareflexia vo vzťahu ku konaniu, ktorého sa dopustil. Mal za preukázané, že zľahčovanie konania otca, keď sa dopustil trestného činu, za ktorý bol odsúdený, nie je vhodné a svedčí o tom, že stále nedokáže v plnom rozsahu pochopiť nesprávnosť svojho konania a ľutovať jeho následky.

7. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky poukázal na to, že nebola mu uložená povinnosť podrobiť sa terapii, zákaz styku s deťmi mu bol uložený z dôvodu nevhodnosti stretávania sa s maloletými vo výkone trestu. Rozvodom manželstva odpadol zdroj konfliktov. Je zamestnaný, žije riadnym spôsobom života a podlžnosti na výživnom si plnil a plní. Uvedol, že na hodnotenie jeho osobnosti je potrebné prihliadať na všetky zodpovedané otázky znalcom v posudku č. 16/2010 vypracovaným Dr. Mgr. O.. Poukázal na jeho vyšetrenie znalcom Dr. O. a zodpovedanie otázok súvisiacich s jeho vzťahom k deťom. Mal za to, že napriek namietaným formálnym nedostatkom tohto znaleckého posudku nie je možné opomenúť jeho závery o tom, že má záujem na obnove kontaktu s deťmi, nemá vyhranený názor ako kontakt realizovať. Uvedol, že trest prijal, ale odmieta nátlak, aby sa priznal ku skutkom v takom rozsahu ako ich uviedla matka. Mal za to, že pre objektívne posúdenie veci je potrebné skúmať jeho súčasné názory a postoje k deťom, lebo minulosť sa už nedá zmeniť. Dal do pozornosti záznam o

absolvovaní psychoterapie odbornou psychosomatickou pomocou Psychosomatic, s.r.o. v Ambulancii klinickej psychológie a psychoterapie, z ktorého vyplýva, že absolvoval 20 sedení s odporúčaním obnovenia kontaktu s deťmi, nakoľko sa v jeho prejavoch a správaní nezachytili a nemanifestovali žiadne známky, ktoré by svedčili proti tomu. Namietal, že matka nešpecifikuje, ktoré jeho prejavy ohrozujú bezpečnosť a psychosociálnych vývin maloletých detí. Poukázal na to, že deti neboli vyšetrené, nie je zrejmé, či a akých patologických správani otca boli v minulosti dotknuté a aké traumatizujúceho zážitky prežili. Namietal vyjadrenie matky a jej hodnotenie dokazovania trestného konania, ktoré nie je predmetom tohto konania. Nesúhlasil s postupom súdu pri výsluchu detí, ktorého sa nezúčastnila odborne spôsobilá osoba. Odmietnutie vydania nahrávky zo zisťovania názoru detí považoval za porušenie jeho práva. Tvrdenia o pravdepodobnosti ohrozenia detí považoval za účelové. Uviedol, že podmienky stretávania sa detí s jeho matkou a bratom nie sú predmetom tohto konania. Mal za to, že tvrdenia o požívaní alkoholu jeho matky sú nepreukázané. Spochybnil stanoviská súdu, matky a okresnej prokuratúry považujúc ich v úplnom rozpore so závermi jeho odborných vyšetrení a zmeny, ktorá nastala po rozvode manželstva. Poukázal na Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého súčasťou je aj výkon rodičovských práv a na Usmernenie Rady Európy v súdnictve pre potreby vypočúvania detí.

8. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej C.m.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej C.s.p.), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 C.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletých detí nie je dôvodné.

9. Súd prvej inštancie rozhodol správne, vykonal potrebné dokazovanie, z ktorého vyvodil aj správny právny záver, správne aplikoval príslušné ustanovenia Zákona o rodine. V odvolaní otca neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd nespochybňuje, že zákaz styku otca s maloletými deťmi je vážnym zásahom do práv rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do starostlivosti. Taktiež odvolací súd poukazuje na Dohovor o právach dieťaťa a ustanovenia Zákona o rodine, ktoré jednoznačne upravujú právo dieťaťa a rodiča na kontakt, stretávanie a zachovanie ich väzieb. Pri úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom, obmedzení styku alebo zákaze styku je v prvom rade potrebné prihliadať na záujem maloletého dieťaťa (§ 25 ods. 3 Zákona o rodine) a v súlade s ust. § 25 ods. 5 Zákona o rodine rozhodnúť o úprave styku, obmedzení alebo zákaze styku aj v prípade, ak to vyžadujú pomery v rodine (ustanovenie odsekov 1 a 4 sa použijú primerane). Je nesporné, že v konaní vo veci starostlivosti o maloleté dieťa je súd povinný skúmať v prvom rade záujem maloletého dieťaťa a rešpektovať jeho názor a právo vyjadriť sa k veci. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, ktorý pri rozhodovaní zisťoval názor maloletých detí a vo svojom rozhodnutí ho zohľadnil. Pokiaľ otec namieta nesprávnosť tohto postupu, odvolací súd na tieto námietky neprihliadal. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s ust. § 38 ods. 1, 2 C.m.p., keď maloleté deti vypočul v prítomnosti kolízneho opatrovníka a z vyjadrenia detí vyvodil závery. Rovnako sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie a dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí vo vzťahu k aplikácii čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa. Skutočnosť, že pri výsluchu nebol prítomný psychológ nemožno súdu prvej inštancie vytýkať. V danom prípade sa súd prvej inštancie s touto otázkou riadne vypořiadal. Rovnako nemožno akceptovať námietku otca o prítomnosti matky pri zisťovaní názoru detí, nakoľko z obsahu zápisnice o výsluchu maloletých detí je nesporné, že výsluch bol zrealizovaný bez prítomnosti rodičov. Pokiaľ otec namieta porušenie jeho práv nevyhovením jeho žiadosti o odovzdanie nahrávky z výsluchu maloletých detí, odvolací súd poukazuje na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie k tejto jeho námietke, s ktorými sa stotožňuje. V danom prípade, vzhľadom na konanie otca a v záujme ochrany maloletých detí, je takýto postup možný, aj s poukazom na čl. 3 ods. 2 a čl. 4 C.m.p.. Odvolací súd konštatuje, že aktuálne nie je v záujme maloletých detí upravovať styk s otcom v prípade, ak tento kontakt striktnie odmietajú a po zohľadnení histórie rodiny. Maloleté deti sú zastabilizované, spokojné, s problémami v rodine sa postupne vysporiadali. Odvolací súd nepopiera právo otca na stretnutia s deťmi a vytváranie si vzťahu s nimi, avšak otec musí citlivo vnímať potreby detí pre ich zdravý psychický a fyzický vývin, pričom záujem maloletých detí je nad záujmami rodiča. V danom prípade nemožno prehliadnúť spáchanie a charakter trestného činu, pre ktorý bol otec odsúdený a nemožno akceptovať jeho námietky, že detí sa jeho trestné konanie nedotýkalo. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že rodičia žili spolu, maloleté deti boli súčasťou rodiny, v ktorej vyrastali a správanie otca boli účastné a priamo sa ich priamo dotýkalo. Napokon aj z ich výpovede pred kolíznym opatrovníkom v minulosti je zrejmé, že ich vzťah k otcovi sa narušil, vzhľadom na jeho správanie a postoje. Nemožno akceptovať námietky otca vzťahujúce

sa k tomu, že súd prvej inštancie rozhodol o zákaze styku len v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody otca a neochotou realizovať styk maloletých detí s otcom v zariadení pre výkon trestu odňatia slobody. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 42C/99/2010-336 zo dňa 10.01.2013, z ktorého odôvodnenia jasne vyplývajú dôvody zákazu styku otca s maloletými deťmi, ktorými je i zohľadnenie záverov znaleckého posudku č. 16/2010 vyhotoveného Dr. Mgr. T. O. a potreba absolvovania terapie u psychológa otcom po výkone trestu odňatia slobody. Odvolací súd nepopiera právo otca na stretnutia s deťmi, avšak v záujme detí a ich ochrany je prvoradou povinnosťou otca zabezpečiť si dlhodobú terapiu u psychológa vzhľadom na trestné konanie a jeho odsúdenie. Rovnako sa nie je možné stotožniť s námietkami otca vo vzťahu k hodnoteniu posudkov vypracovaných Dr. Mgr. O. v minulosti a aktuálne. Je nesporné, že v priebehu trestného a rozvodového konania boli závery znalca Dr. Kešického jednoznačné s odporúčaním absolvovania psychoterapie otca. Rovnako bol zrejмый účel tejto terapie, ktorý súvisel so spáchaným trestným činom, keď zo znaleckého posudku jednoznačne vyplýva potreba dlhobodej psychoterapeutickej intervencie otca u kvalifikovaného psychoterapeuta, pre dosiahnutie takej miery reštrukturalizácie osobnosti, aby sa minimalizovalo riziko dekompenzácie poruchy osobnosti v takom rozsahu, ako nastalo v súvislosti s vyšetrovaným činom. Odvolací súd sa stotožňuje aj s hodnotením aktuálneho posudku vypracovaného znalcom Dr. O. a so záverom, že nie je potrebné nariadenie znaleckého dokazovania vo veci, keďže pôvodný znalecký posudok jasne definuje potrebu absolvovania dlhobodej terapie u otca. Skutočnosť, že manželstvo rodičov bolo právoplatným rozhodnutím súdu rozvedené, nezakladá dôvod pre posúdenie zmeny pomerov k predmetu sporu ako podstatnú okolnosť. Pokiaľ otec argumentuje absolvovaním psychoterapie a odvoláva sa na aktuálnu správu spol. Psychosomatic, s.r.o., odvolací súd konštatuje, že danú správu je potrebné vyhodnotiť ako nedôveryhodnú, nakoľko z jej obsahu nie je zrejмый a jasne zadefinovaný priebeh poskytovaných terapií, teda obdobie, kedy terapie prebiehali a v akom rozsahu. Rovnako zo správy nevyplýva, či terapeutka bola oboznámená so závažnou situáciou v rodine, ktorej boli deti účastné, či bola známa odsúdenia otca. Správa hodnotí výhradne osobnosť otca, avšak nie vo vzťahu k deťom, neobsahuje posúdenie rodičovských kompetencií otca. Zo správy nevyplýva zmena postoja otca voči deťom a sebe, keďže obsahuje informácie o kreativite otca, jeho motivácii k práci na sebe a zmene postoja, k zmierneniu somatických obtiaží a úzkosti. Napokon zo správy nie je zrejмый, či poskytoval otcovi terapie odborný pracovník. Vzhľadom na uvedené dôvody a s prihliadnutím na názor maloletých detí a záujem detí odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne vo veci rozhodol, keď zamietol návrh otca na zrušenie zákazu styku. Tu je potrebné poukázať na to, že otec, ktorý svojim konaním pochybil, musí poskytnúť maloletým deťom priestor na spracovanie prežitých udalostí a musí náležite preukázať zmenu postoja a konania a rodičovské kompetencie vo vzťahu k maloletým deťom. Odvolací súd nespochybňuje, že obmedzenie a zákaz styku rodiča s dieťaťom je výnimočným riešením a vážnym zásahom do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený iba okolnosťami zo strany dieťaťa, ktoré sú natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Ani takéto rozhodnutie však nemôže byť definitívne, avšak jeho zmenu možno nariadiť za splnenia určitých podmienok. V danom konaní súd posudzuje opodstatnenosť návrhu otca na zrušenie zákazu styku otca s maloletými deťmi s prihliadnutím na záujem detí a ich vyjadrený názor.

10. Odvolací súd z uvedených dôvodov potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 C.s.p..

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 C.m.p..

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).